

TRONDHEIM KOMMUNE

Rådmannens fagstab

Områdeløft Saupstad- Kolstad

Programplan 2015-2016

Innhold

1	HVA ER GJORT OG HVOR STÅR VI?	5
1.1	Mandat.....	5
1.2	Status Områdeløft Saupstad-Kolstad.....	5
1.2.1	Status programnivå.....	6
1.2.2	Status kvalifiserte prosjekter	6
1.3	Status økonomi; budsjett 2015 og 2016	7
2	HVOR VIL VI?	10
2.1	Politisk bestilling til Områdeløftprogrammet i Trondheim kommune	10
2.2	Innspill og medvirkning fra befolkningen på Saupstad-Kolstad.....	11
3	VURDERING OG ANBEFALING OM VEIEN VIDERE	13
3.1	Valg av fokusområder for 2015.....	13
3.2	Grunnlag for om friske områdeløftmidler via Husbanken 2015.....	18
4	UTFYLLENDE OPPLYSNINGER ETTER 2014	20
4.1	Programleders signaler etter ett års programgjennomføring	20
4.2	Status prosjekter som er kvalifisert under Områdeløftet.....	22
5	ORGANISERING AV PROGRAMARBEIDET I TRONDHEIM	27
5.1	Avgrensninger	28
5.2	Operasjonalisering av verdigrunnlag	29
6	ENDRINGSOVERSIKT	30
7	VIKTIGE REFERANSER.....	31

FORORD

I 2015 er programmet for områdeløft Saupstad-Kolstad i sitt andre år av gjennomføringsfasen!

Programplanen for 2015 preges derfor av erfaringer og refleksjoner som er gjort etter det første året av gjennomføringsfasen. Planen vil peke på hvordan Trondheim kommune i samarbeid med befolkningen, næringslivet og andre samarbeidspartnere vil jobbe for enda bedre å nå de politisk definerte mål som ligger til grunn for satsingen.

Områdeløft Saupstad-Kolstad skal bidra til at bydelen oppleves som attraktiv og mangfoldig. Målet er at barn og unges kompetanse skal styrkes og at Saupstad-Kolstad skal være en inkluderende bydel med gode møteplasser og muligheter for deltakelse. Saupstad-Kolstad skal være en bydel som fremmer livskvalitet og helse, og det skal være høy kvalitet på infrastruktur og offentlige rom i bydelen. Satsingen har en velferdspolitisk begrunnelse, og skal bidra til å løse bydelens spesielle utfordringer. De største utfordringene er knyttet til levkårsmessige forhold, læringsmiljø og læringsresultater ved skolene, demografi og sosiale og fysiske forhold. Bydelen har også et relativt svakt næringsgrunnlag. Områdeløftet skal skje i et nært samarbeid mellom Trondheim kommune, innbyggerne, næringslivet og andre samarbeidspartnere. Programledelsen jobber ut fra et autorisert oppdrag fra bystyret som har vedtatt et eget områdeprogram med mål, strategier og prinsipper (23.mai 2013). Bystyrets mål er at programmet skal bidra til et helhetlig, varig og lokalt forankret utviklingsarbeid i denne bydelen.

Denne programplanen er, sammen med områdeprogrammet, satsingens viktigste arbeidsredskap og styringsverktøy. Programplanen konkretiserer den praktiske gjennomføringen av "Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020". Deler av planen ligger fast gjennom hele programperioden. Andre elementer vil være under kontinuerlig endring. Det er med andre ord en dynamisk plan som behandles og godkjennes av styringsgruppen hvert halvår. Dette framgår også av endringsoversikten bakerst.

Årets programplan holder fokus på status for arbeidet, hvor vi er på vei og hvordan vi skal komme dit!

Tidligere besluttet organisering av program er derfor plassert lenger bak i årets programplan, men er ikke mindre viktig av den grunn. System for utvikling og kvalifisering av prosjekter blir uforandret i 2015.

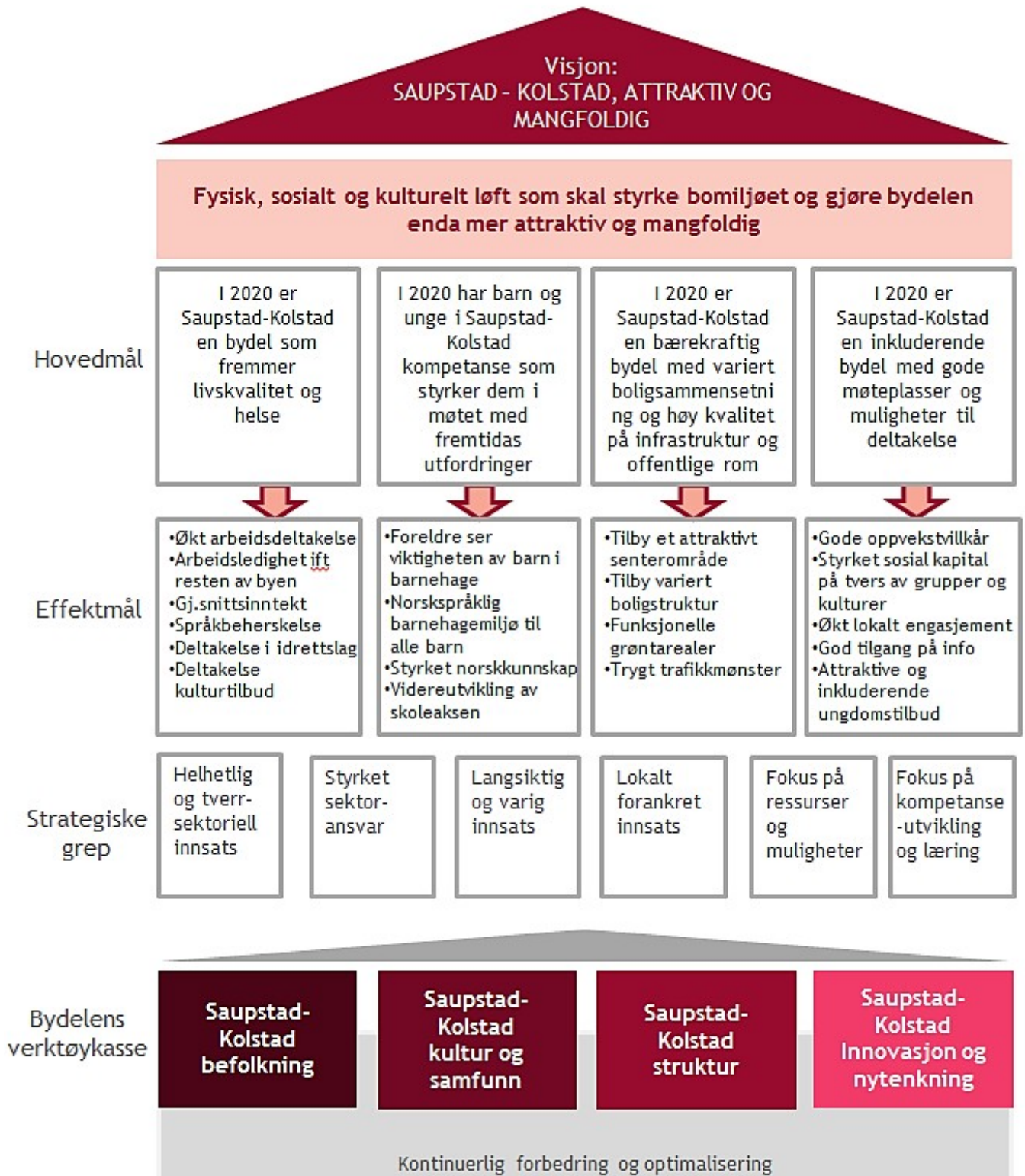
TRONDHEIM 2.2.2015

Hilde V. Markussen
Programleder

Områdeløftprosjekt
under Bydelsfestivalen
Blokkrock høsten 2014;
Konsert med Rasmus og
verdens beste band på
familie-og
aktivitetsdagen.

Programmets målfigur; oppsummering av det politisk besluttede Områdeprogram for Saupstad-Kolstad, vedtatt 2013:

1 HVA ER GJORT OG HVOR STÅR VI?

1.1 Mandat

Programmandat/arbeidsoppdrag for programledelsen ble besluttet i rådmannens strategiske ledelse 18.11.2013.

- Programledelsen skal på vegne av rådmannen bidra til ivaretagelse av Bystyrets oppdrag som er gitt gjennom Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020 (PS 0071/13).
- Programledelsen v/programleder har det daglige operative ansvaret for programmet og rapporterer til styringsgruppas leder.
- Programledelsen skal legge fram halvårlig programplan for beslutning i styringsgruppen.
- Programledelsen skal ha fokus på en helhetlig og sammenhengende profil for områdeprogrammet, der summen av flere prosjekter og annen deltakelse i utviklingsarbeid bringer programmet nærmere hovedmålene.
- Programledelsen skal sørge for kontinuitet og framdrift i programmet. Den har ansvar for at arbeidet ved programkontoret på Saupstad organiseres og ledes i tråd med mandat og programorganisering.
- Programledelsen skal legge vekt på å bygge opp en kultur rundt programsatsingen som er preget av gjensidig respekt, samarbeid, kreativitet og innovasjon. Dette vil gjøre det mulig å bedre utnytte ressurser, kunnskap og innovative evner hos alle som deltar i satsingen.
- Programledelsen skal bidra til et godt tverrfaglig samarbeid internt, og til samhandling og samarbeid med frivillige og andre aktører i bydelen, under utvikling av tiltak og prosjekter.
- Programledelsen skal sørge for metodeutvikling og kontinuerlig evaluering.
- Programledelsen skal etablere velfungerende informasjonskanaler, og bidra til gode arbeidsprosesser og gjensidig tillit mellom samarbeidspartnere. Organiseringen må også være funksjonell og fleksibel knyttet til eksisterende og evt. nye krav/føringer fra sentrale samarbeidspartnere og eiere.
- Programledelsen skal bidra til realisering av overordnede verdier for Trondheim kommune, og skal arbeide med utgangspunkt i kommunens etiske retningslinjer og – verdigrunnlag.

1.2 Status Områdeløft Saupstad-Kolstad

- Det tas utgangspunkt i kritiske suksessfaktorer

Kritiske suksessfaktorer er vurdert av styringsgruppen og er besluttet som avgjørende for gjennomføring i fjorårets programplan. Dette er forhold som må ligge til rette for at programmet skal bli en suksess. Dette er faktorer som kan observeres og påvirkes under gjennomføringen av prosjekter og i samarbeidet mellom fag- og sektorer. Det er på mange måter programmets kjøreregler. Disse vil være opp til gjennomgang og vurdering i program- og styringsgruppen med jevne mellomrom, slik at tiltak kan iverksettes hvis kritiske forhold oppstår.

INTERNT I KOMMUNEN

- Programmet har nødvendig forankring politisk og administrativt.
- Programmet er planlagt og organisert på en hensiktsmessig måte.
- Programleders mandat og programeiers forventninger er tydelig kommunisert.
- Programmet har tilgang på nødvendig kompetanse og ressurser.
- Gjennomføringen av programmet er preget av tverrfaglig og tverrsektoriell samhandling.
- Det er forståelse for behovet for programmet i den kommunale organisasjonen.

GENERELT

- Det er tilslutning og eierskap både til målsetting, prosess og resultater hos alle involverte parter.
- Programmet har nødvendig lokal forankring.

- Gjennomføringen av programmet er preget av involvering, medvirkning og åpenhet.
- Gjennomføringen av programmet er preget av tverrfaglig og tverrsektoriell samhandling.
- Programmet har en gjennomtenkt informasjons- og kommunikasjonsstrategi.
- Resultater av satsingen er synliggjort og dokumentert.

1.2.1 Status programnivå

Det er gjort et betydelig arbeid i første år av gjennomføringsfasen. Dette er ytterligere omtalt, og det er gjort en vurdering opp mot styringsgruppens vurdering av kritiske suksessfaktorer under kapittel 4.1; "Programleders signaler etter ett års programgjennomføring".

Programmet har utført arbeidet og sørget for leveranser som er avtalt med Husbanken for 2014, og har fått utbetalt total økonomisk ramme som Trondheim kommune fikk statlig tilsagn på i 2012.

Besluttet organisering av arbeidet og kvalifiseringssystem for prosjekter i Områdeløft er implementert og følges opp slik dette var beskrevet ved årets begynnelse.

Alle planlagte prosjekter for året er igangsatt eller gjennomført, i tillegg til flere strakstiltak og mindre tiltak. Flere av disse prosjekter og tiltak gjennomføres på tvers av forvaltningsnivåer og fagområder, og mellom frivillig, privat (inkl. næring) og offentlig sektor. Nettverk er etablert eller utviklet, og mange kommer innom programkontoret som har fast åpningstid 3 dager i uken. På kontoret diskuteres små og store spørsmål som angår folk i bydelen.

Programmet har hatt en særskilt rolle knyttet til medvirkningsprosessene opp mot bygging av ny Heimdal videregående skole, og etter hvert i tilknytning til arbeidet med planlegging av kommunal skolestruktur i området. Programledelsen er vertskap for diverse nettverksmøter, planverksteder, prosjektmøter m.m. og deltar på stadig flere møter i bydelen der vi blir invitert til dialog om områdeløftet og om hvordan det kan samarbeides om gode tiltak. Det er en økende tendens til at områdeløftet også blir invitert inn på møter med andre fagmiljøer internt i kommunen, og med fagmiljøer på andre forvaltningsnivå.

Synliggjøring av Trondheim kommunes/linjeorganisasjonens ressursinnsats knyttet til områdeløftet bør vektlegges i 2015, bl.a. fordi dette ikke er synliggjort i verbaldelen av sektorvise planer i tilstrekkelig grad.

Programledelsen ønsker en diskusjon i styringsgruppen, der linjeorganisasjonens rolle og programmets rammebetingelser blir diskutert. Det er viktig å få avklart om programledelse og styringsgruppe har samsvarende forventninger i det videre programarbeidet. Det vises igjen til Kap. 4.1.

Programledelsen ber også om at søknads- og rapporteringssystemet knyttet til Statlige tilsagn om Områdeløftstøtte kan drøftes med Husbanken, slik at rapporteringsregimet står i forhold til størrelse på tilskudd og ikke minst i forhold til Trondheim kommunes organisering av arbeidet.

1.2.2 Status kvalifiserte prosjekter

Programledelsen kan med glede meddele at alle planlagte prosjekter er i rute! Dedikerte prosjektledere skal ha mye av æren for at Områdeløftsatsingen har lyktes så godt i første gjennomføringsår. Det vises til prosjektoversikt under kapittel 4.2 som beskriver status for hvert av de kvalifiserte prosjektene under Områdeløft Saupstad-Kolstad. Det er inngått prosjektavtaler mellom prosjekteiere og programleder Områdeløft for hvert av disse prosjektene. For enkelte strakstiltak eller mindre tiltak, er det inngått mindre omfattende avtaler som like fullt er bindende for partene.

Når det gjelder samarbeidsprosjektet med Ntnu «Urban Co Produce», ble vår felles søknad med flere nordiske byer dessverre avslått i EU. Dette ble likevel starten på et forpliktende samarbeid mellom NTNU, Institutt for byforming og arkitektur, og program Områdeløft Saupstad-Kolstad. Samarbeidet vil konkretiseres i 2015.

Kvalifiseringssystemet er beskrevet i fjorårets programplan og gjentas ikke her. Det er også inngått avtaler med næringsaktører. Prosjektledere møtes på felles møter prosjektlederforum og utveksler ideer og erfaringer, og den nyetablerte informasjonskanalen for bydelen (områdeløftprosjekt) skal framover synliggjøre alt hva som skjer i prosjektene framover. Der skal det også gis etteromtale av arrangementer, tiltak og annet utviklingsarbeid i bydelen.

Det kan antas at programmets kvalifiseringssystem for igangsetting av prosjekter i bydelen framstår omfattende og "byråkratisk" for mulige initiativtakere, og informasjon om mulighet for igangsetting av lokale tiltak av mindre størrelse må kommuniseres ut i bydelen i enda sterkere grad. Når dette er sagt, pågår det etter ett år mye godt utviklingsarbeid i bydelen, og stadig flere initiativtakere tar kontakt med programledelsen for deltakelse og medvirkning i områdeløftet.

1.3 Status økonomi; budsjett 2015 og 2016

Tilskudd fra Husbanken og Trondheim kommune:

Områdeprogrammet finansieres gjennom årlige bevilgninger fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, i tillegg til egne midler over Trondheim kommunes budsjett. Det er Husbanken som forvalter de statlige pengene til områdesatsingene. Pengene utløses ved at Områdeløft Saupstad-Kolstad søker om tilskudd for gjennomføring av konkrete prosjekter. For å sikre forutsigbarhet og langsiktighet har vi i Trondheim lagt opp til en forskyvning i bruken av midlene. Pengene som brukes i 2014 er bevilget fra Husbankens 2013-pott, pengene som skal brukes i 2015 er bevilget fra Husbankens 2014-pott osv. Under følger en oversikt over statlige og kommunale bevilgninger til områdeløft i perioden 2011-2015.

	Staten	Trondheim kommune	Sum
2011	750 000		750 000
2012	1 500 000		1 500 000
2013	2 500 000	1 250 000	3 750 000
2014	2 600 000	1 300 000	3 900 000
2015	2 700 000	1 350 000	4 050 000
SUM	10 050 000	3 900 000	13 950 000

Tabell 1: Bevilgninger til Områdeløft Saupstad-Kolstad 2011-2015

I tillegg bidrar Trondheim kommune med en betydelig egeninnsats i form av arbeidstimer som ikke er kostnadsberegnet her. Programgruppa som er sammensatt fra de ulike fagområdene i fagstaben, har til sammen avsatt 40 % stilling til programarbeidet og bidrar i tillegg inn mot prosjekter som er kvalifisert inn under Områdeløftet. Flere enheter i Trondheim kommune bidrar i tillegg med arbeidstimer og andre ressurser inn i prosjektene.

Områdeløft Saupstad-Kolstad styrer etter en programplan som skal behandles av styringsgruppen hvert halvår. Programplanen inneholder blant annet en oversikt over, og beskrivelse av, kvalifiserte prosjekter samt budsjett. Det er avklart med Husbankens regionkontor at programplanen med følgebrev skal fungere som søknad om tilskudd om statlige midler. Husbankens egne søknadsskjemaer skal ikke benyttes. I følgebrevet skal den totale søknadssummen og hvordan denne fordeler seg på hvert enkelt prosjekt, presiseres.

	Frist	Merk
Søknad sendes til Husbanken	1.februar (tidligere 1. april)	Programplanen med utdypende følgeskriv.
Tilsagn mottas		Tilsagnsbrev for hvert prosjekt samt følgeskriv med oversikt over samlet bevilgning.
Akseptbrev returneres	Umiddelbart etter at tilsagnsbrev er mottatt.	Egne Husbankskjemaer samt følgeskriv.
Halvårsrapport sendes Husbanken	30.juni	Form og innhold er ikke avklart med Husbanken. Områdeløft kan trolig bruke revidert programplan til dette formål.
Søknad om utbetaling av tilskudd	31.okt.	Rapport skrevet som ordinært Word - eller pdf - dokument, samt et eget Husbankskjema. Rapporten skal iflg. retningslinjene kunne publiseres. Allerede innsendte rapporter kan brukes som mal.

Tabell 2: Søknads- og rapporteringsrutiner for Trondheim kommune overfor Husbanken

Det er ikke etablert et eget kapittel i kommunebudsjettet for programsatsingene. Tekster om Områdeløft Saupstad-Kolstad fordeler seg derfor på flere kapittel. Hovedomtalen av satsingen kommer under "Rammebetingelser, mål og utfordringer" samt under tjenesteområde kultur. Men det er også innarbeidet noen mindre tekster under tjenesteområdene oppvekst og utdanning og helse og velferd. Prosessen starter med at Områdeløft Saupstad-Kolstad har møter og samtaler med de i fagstaben som arbeider med å utforme tekster. Dette har fram til nå vært samtaler med Roald Birkelund og Grethe Liatun.

Programgruppen bes om å foreslå omtale av Områdeløft i de sektorvise budsjettekster, og dette arbeidet bør vies ytterligere oppmerksomhet i budsjettarbeidet for 2016. Områdeløft Saupstad-Kolstad sine behov meldes inn og drøftes. Deretter sendes konkrete forslag inn (se tabell).

	Frist	Merk
Budsjettforslag sendes inn.	15.aug.	Stab og enheter.
Gjennomgang av budsjett og tekster.	Ca. 15. sept.	Stab og enhetsledere.
Rådmannens budsjettforslag offentliggjøres.	Oktober	
Bystyret vedtar budsjett.	Desember	

Tabell 3: Budsjettarbeidet i Trondheim kommune

Økonomirutiner internt i Områdeløft Saupstad-Kolstad.

	Frist	Merk
Programbudsjett utarbeides og innarbeides i programplanen.	1.februar	Revideres ved behov etter halvårlig justert programplan.
Regnskapsrapporter utarbeides og legges fram for styringsgruppa.	Kvartalsvis	Tall i ERV budsjettkontroll tas ut og sammenstilles på en oversiktlig måte med budsjett. Økonomitjenesten bistår programledelsen med dette v/ kontaktperson Krister Johnsen.
Vedtak om tilskudd til prosjektene.	Fortløpende	Programledelsen utarbeider egne kvalifiseringsbrev som konkretiserer beløp og betingelser.

Utbetaling av tilskudd til prosjekter.	Fortløpende	Utbetalingsanmodning med kopi av kvalifiseringsbrev (e-post) sendes til kontortjenesten v/kontaktperson Håvard Ler.
Anvise og attestere fakturaer.	Fortløpende	Programleder både anviser og attesterer. Koordinator attesterer.

NB: Det vises til vedlegg ” prosjektoversikt pr. januar 2014”, der bruk og planlagt bruk av statlig tilsagn/støtte går fram.

2 HVOR VIL VI?

Som nevnt i forordet og i mandatet, er det flere initiativ og vedtak både nasjonalt og kommunalt som danner grunnlaget for Områdeløft Saupstad-Kolstad. Dette styrer hvor vi er på vei som programsatsing!

2.1 Politisk bestilling til Områdeløftprogrammet i Trondheim kommune

Gjennom behandlingen av PS 0309/11 Områdeløft Saupstad-Kolstad vedtok formannskapet 29.11.2011 igangsettingen av et forprosjekt for Områdeløft Saupstad-Kolstad. Forprosjektet har utredet, forberedt og forankret et framtidig områdeløft i bydelen, samt etablert det nødvendige beslutningsgrunnlag for strategiske valg og framtidige satsinger.

I PS 145/12 Arbeid med levekårsutjevning i Trondheim vedtok bystyret 27.9.2012 at:

Saupstad-Kolstad skal prioriteres for langsiktig, sosialt og fysisk områdeløft som følge av forprosjektets statusrapport og forslag til strategisk utviklingsplan for området. Erfaringer fra områdeløft Saupstad – Kolstad skal benyttes som grunnlag for prosess og tiltak i andre soner med levekårsutfordringer.

5.februar 2013 behandlet formannskapet forprosjektets statusrapport (PS 253923/12), og fattet følgende vedtak:

1. Formannskapet tar rapporten Status Saupstad-Kolstad til orientering og legger den til grunn for strategiske valg og framtidige satsinger i bydelen.
2. Formannskapet slutter seg til de vurderinger som er gjort i saken. Det fremmes en sak for bystyret våren 2013 om etableringen av et langsiktig og helhetlig områdeprogram for Saupstad-Kolstad.
3. Formannskapet ber om at områdeprogrammet har spesiell fokus på
  - a) Behovet for å utvikle et læringsmiljø som øker elevenes læringsresultater.
  - b) Behovet for å styrke levekårene i bydelen.
  - c) Behovet for større mangfold i boligsammensetningen.
  - d) Behovet for å etablere gode og attraktive møteplasser.
  - e) Behovet for å utvikle en inkluderende bydel med like muligheter til deltakelse for alle.
4. Formannskapet ber om at områdesatsingen forankres i kommunens ordinære planverk, - og at det legges opp til bred horisontal og vertikal sektorinnsats og nært samarbeid med - beboere, organisasjoner og andre lokale medspillere i det videre arbeidet.

Saksprotokoll. Bystyret 23.5.2013.

Sak: 71/13. Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020.

Arkivsak: 11/50005

VEDTAK:

1. Bystyret vedtar Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020.
2. Bystyret ber rådmannen konkretisere områdeprogrammet årlig gjennom forslaget til handlings- og økonomiplan, og budsjett.
3. Bystyret ber rådmannen avsette ressurser årlig til gjennomføring av områdeprogrammet gjennom forslaget til handlings- og økonomiplan, og budsjett.
4. Bystyret ber Rådmannen legge spesiell vekt på å få etablert en kulturarena i området som også kan ha en bydelshusfunksjon. Dette bør skje i samarbeid med fylkeskommunen og lokaliseres til den videregående skolen.
5. Det er avgjørende at innbyggerne i området engasjeres aktivt i utforming og prioritering av tiltak, bl.a. gjennom bruk av folkemøter og digital forslagskasse.
6. Bystyret ber rådmannen vurdere om et leie-før-eie prosjekt kan realiseres i området.

7. Bystyret ber rådmannen ha fokus på alternativ og mangfoldig boligstruktur i området, ved ytterligere regulering til bolig.
8. Bystyret ber rådmannen sikre barn og unges involvering ytterligere i det videre arbeidet med planen.
9. Bystyret mener helsestasjon må inkluderes og tydeliggjøres som deltakere i områdeløftet.
10. Bystyret støtter Fylkeskommunens ønske om å videreutvikle fagsammensetningen ved den nye videregående skolen slik at nye retninger og eventuelt annen fagutdannelse kan tilbys.
11. Bystyret ber rådmannen fortsette det gode samarbeidet som denne saken viser mellom fylkeskommunen og Trondheim kommune, og bør se på muligheten for felles fagsamarbeid og andre effekter av at skolene ligger nært hverandre
12. Rådmannen bes innen kort tid ta kontakt med eierne i senterområdet for å få igangsatt utviklingen av vedtatt reguleringsplan for park i området.
13. Bystyret ber rådmannen sikre at hovedmål om en inkluderende bydel er ivaretatt, ved et godt og faglig fundert morsmålstilbud til tospråklige og at voksenressurser i barnehagene innen språk tas i bruk.
14. Bystyret ber om at vedtak om livslang læring og kompetanseutvikling fra sak 145/12 "Arbeidet med levekårsutjevning", vedtaks punkt 3, innarbeides i Hovedmål pkt.6.2.
15. Bystyret forventer at kunnskaper og erfaringer fra områdeprogrammet, både når det gjelder metodikk og organisering, bør vurderes i.f.t. lignende arbeid i resten av kommunen.

FLERTALLSMERKNAD – H, FrP, Ap, SV, MDG, V, KrF, Sp, PP, R:

Bystyret mener det er viktig å se et fremtidig kultursenter i bydelen i sammenheng med behovene for Musikklinja på den videregående skolen.

FLERTALLSMERKNAD – Ap, SV, KrF, MDG, Sp, H, R, PP, V, FrP:

Bystyret berømmer satsingen som er gjort av regjeringen og kommunen når det gjelder områdeløft Saupstad-Kolstad. Områdeløftet har stor betydning for Saupstad/Kolstad spesielt og Trondheim generelt.

Visjonene og målene i satsingen er resultat av godt samarbeid med aktørene i området, både offentlige og private. Områdeløftet bes tilknytte seg de samarbeidspartnere som anses nødvendig. Organisering og struktur er basert på erfaringer fra tilsvarende satsninger og på kunnskap utviklet i forprosjektet. Grunnlaget for å sikre at en lykkes med arbeidet er lagt.

Samarbeidet mellom fylkeskommunen og Trondheim kommune om ny videregående skole muliggjør etablering av en kulturarena til beste for bydelen. På samme måte vil økt hallkapasitet gi idretten i området nye muligheter. Frigitt areal vil legge til rette for mer variert boligbygging som vil kunne gi større bredde når det gjelder befolkningssammensetningen i bydelen.

2.2 Innspill og medvirkning fra befolkningen på Saupstad-Kolstad

Barn og unges oppvekstkår står sentralt i programmet. Å legge til rette for gode bomiljøer og gode oppvekst og levekår er grunnlaget for hele områdesatsingen. Gode møteplasser og muligheter for lek og samhandling er et av de viktigste satsingsområdene for "Områdeløft Saupstad-Kolstad".

Det er utarbeidet "Plan for medvirkning og lokal forankring" ifbm. skoleutbygginger i bydelen (planverksteder, åpne dager, utstillinger, møter, åpent programkontor, lyttepost, digital og fysisk forslagskasse). Dette skal følges opp framover, og nye metoder for medvirkning skal prøves ut.

Områdeløft er nå et program som kvalifiserer inn ulike prosjekt drivere/gjennomførere. Et bærende prinsipp og strategisk hovedgrep for satsingen er medvirkning og lokal forankring. Vi stiller krav til prosjektene, veileder dem og prosjektledere deltar i et eget faglig forum hvor dette er tema.

Målet er at programgjennomføringen blir en prosess som stadig er preget av involvering, medvirkning og åpenhet. Dette krever at det utvikles en gjennomtenkt kommunikasjonsstrategi for neste periode.

Eksempler på medvirkningsinnspill som har gått igjen mange ganger:

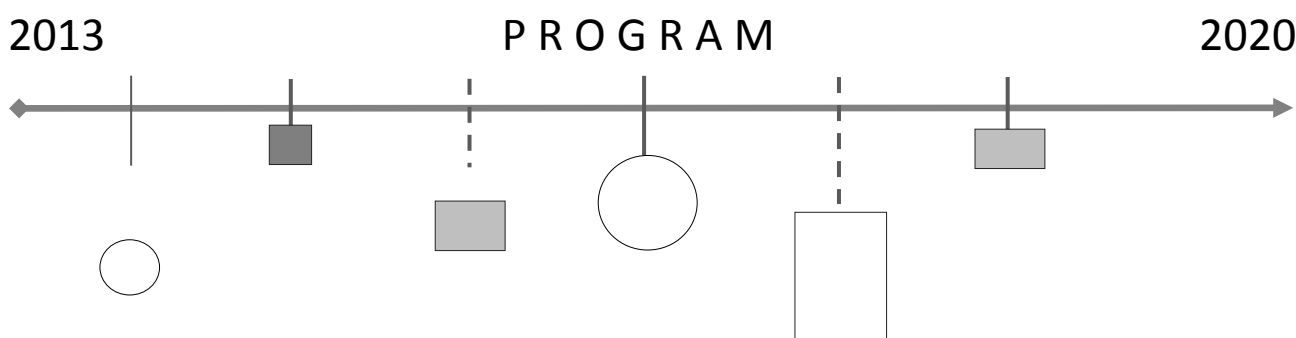
- Helhetsperspektivet er viktig. Se på hele bydelen samlet.
- Legg vekt på sammenhengen mellom skoleaksen og Saupstad senter.
- Gjør noe med Saupstad senter samtidig med andre større prosjekter.
- Parkering under bakken, og bilfrie soner er positivt.
- Ivareta det grønne preget, evt. å løfte fram bekker/vann som ligger i rør.
- Tilrettelegge møteplasser.
- Viktig med kompakte løsninger som legger minst mulig beslag på areal.
- Det må legges til rette for et større mangfold av aktiviteter, og idretter.
- Det er behov for skøyte- og ishockeyanlegg.
- Det er stort behov for ny ungdomsskole.
- Grunnskolen er minst like viktig som ny vgs.
- Det er stort behov for et kulturhus/storstue.
- Ny skole må ikke bygges for nære blokkbebyggelsen.
- Det er behov for endring i barnehagestrukturen; Færre og større enheter
- Prioritere barnehagenes uteområder.
- Parselhager.
- Holde fokus på de som ikke fullfører videregående opplæring.
- Utekontakt eller miljø-personer som kan arbeide utendørs blant barn og unge.

Flere har trukket fram følgende punkter knyttet til planer for utbygging/arealbruksendring:

- Prioritere arbeidet med en gangbru (ligger som forslag i miljøpakken) mellom Saupstad og Tiller. Dette vil ha stor betydning for å knytte bydeler sammen, bidra til folkehelse m.m.
- Evt. reetablering av togstopp i delen mellom Tiller og Saupstad (bedre kollektivtilbudet) og knytte bydelen tettere mot sentrum av Trondheim.
- Utnytte arealer mellom fylkeskommunal og kommunal skolebygging.
- Holde fokus på blågrønne verdier, befolkningen har gitt innspill på at det er interessant å kunne løfte fram vann/bekker til overflaten (det som ligger i rør). Dette bør tenkes på når store deler av området likevel graves opp...
- Videreutvikle samarbeidet med borettslagene i denne bydelen, og bidra til både samarbeidsprosjekter og trivselskapende tiltak.
- Holde fokus på alt areal som brukes til parkering i området, og ha dialog med borettslagene om mulige planer framover.
- Når parkering under/ved ny VGS etableres under bakken, kan arealer ved byggene frigjøres til møteplasser/aktivitetsområder. Det er viktig å se uterommene mellom skoler som bygges i sammenheng.

3 VURDERING OG ANBEFALING OM VEIEN VIDERE

Figuren under illustrer programgjennomføring Områdeløft Saupstad-Kolstad langs en tidslinje. Den illustrerer også at prosjekter og tiltak kan ha ulik form og størrelse, og varierende tilknytning til programmet.

”Program” er først og fremst en arbeidsform, ikke en ny organisasjonsstruktur. Områdeprogram for Saupstad-Kolstad er et verktøy for Trondheim kommune for å nå strategiske mål. Et program er her definert som en gruppe prosjekter og felles innsats for øvrig, som ledes på en koordinert måte for å oppnå nytte og styring som ikke er mulig om de ledes individuelt. Program har en mer overordnet karakter enn prosjekt. Et program iverksettes for å nå mer langsiktige og strategiske mål. Programmer kan inneholde flere prosjekter, oppgaver løst i tverrfaglige grupper og oppgaver i linjeorganisasjonen som eller ikke ville blitt løst.

Styringsgruppen ber programledelsen om å vise hva Trondheim kommune som organisasjon må gjøre for å tydeliggjøre felles forpliktelse til Områdeløftet i det videre arbeidet, og dette kan uttrykkes i revidert programplan sommeren 2015. Det er viktig at fagområdenes innsatsområder som framgår i kommuneplanens samfunnsdel, og i handlings- og økonomiplanen sees i sammenheng med innsats, tiltak og prosjekter for områdeløftsatsingen. Planene for fagområdene ”oppvekst og utdanning”, ”byutvikling”, ”helse og velferd”, og ”kultur og næring” - må kobles mot programplanen for Områdeløftet når det dreier seg om utviklingsarbeid i dette bestemte geografiske området.

Dette betyr at andre prosjekter som ikke er definert som Områdeløft-prosjekter finansiert via Husbanken, også må synliggjøres i en sammenhengende oversikt. Trondheim kommunes innsats må synliggjøres i den grad det bidrar til å nå de politisk besluttede målene for Områdeprogrammet.

Samhandling og gjennomgripende satsing er suksesskriterier for at vi i fellesskap skal lykkes med områdeløftet. Saupstad kan være pilot for nye satsinger/arbeidsmåter for flere fagområder, og det bes om at alle fagområder er oppmerksomme på dette og tar kontakt med programledelsen for Områdeløft ved behov for drøfting av konkrete piloter.

3.1 Valg av fokusområder for 2015

Programledelse og programgruppe har sammen sett på hva som er oppnådd og hva som er under arbeid i de prosjekter som er etablert i 2014 (se kap 4.2), og har også mottatt råd fra programrådet. På bakgrunn av disse innspillene fra ulike fagområder + innspill fra befolkningen under diverse medvirkningsprosesser, foreslås at programledelsen skal ha fokus på følgende:

Kompetansebygging

Utviklingsarbeid, som et Områdeløftprogram er, krever kunnskap og kompetanse om samfunn, muligheter og trender. Det er viktig at programledelsen og programgruppe er oppdatert, og vil søke om årlige kompetansetiltak i programmet. Prosjektledere bør også gis faglig påfyll.

I 2015 vil det planlegges og gjennomføres en studiereise til et annet Områdeløft et sted i Norden.

Omdømmebygging

Vi vet av "Kvantitativ undersøkelse for Områdeløft Saupstad-Kolstad" (Rambøll 2015) at innbyggerne trives veldig godt på Saupstad-Kolstad, men at omdømmet til bydelen ikke er tilsvarende positivt. Områdeløftet må også være et omdømmeløft. Plan for omdømmebygging av Saupstad-Kolstad utarbeides.

Informasjon (og kommunikasjon)

Det skjer mye på Saupstad-Kolstad, både i regi av Områdeløftet og andre. Tilbakemeldinger til Områdeløftet sier at dette kommuniseres ikke godt nok ut. En mediastrategi/kommunikasjonsstrategi utvikles.

Koordinering

Både offentlige og private/frivillige aktører jobber allerede i bydelen med tilbud, tiltak og innsats som bygger opp om målene for Områdeløftet. Dette må koordineres og kommuniseres best mulig og nye tiltak sees i sammenheng med disse. Andre aktørers innsats i forhold til Områdeløftet må synliggjøres enda tydeligere i satsingen.

Medvirkning

Bidra til å styrke både medvirkningskompetansen og -bevisstheten hos alle aktører i bydelen. Etablere dette som et eget satsingsområde. Det bør fokuseres ytterligere på medvirkning blant barn og unge.

PROSJEKTENE: hva vil prosjektporteføljen fokusere på i 2015

Hovedmål 1:

I 2020 er Saupstad-Kolstad en bydel som fremmer livskvalitet og helse

I 2014 har prosjektene Aktive Saupstad, Dans på Saupstad og Transformers dans vært gjennom en planleggings- og tilretteleggingsfase. To nye delprosjekter innen dans vil nå gi bydelen et løft i forhold til aktivitetstilbud utenom tradisjonell idrett. Tilrettelegging for og synliggjøring av nye og gamle turstier er i gang. Bydelens eldre har medvirket under utvikling av turstien, skilting og plassering av benker. Samarbeid med Sjøbstad Helsehus knyttet til bruk av ny tursti er etablert. I 2015 vil prosjektene igangsette konkrete tiltak og vi vil da se engasjementet rundt nye tilrettelagte aktivitetstilbud.

For å nå målet om en bydel som fremmer livskvalitet og helse må det i 2015 fortsatt jobbes for å nå alle deler av befolkningen når det gjelder å legge til rette for en helsefremmende livsstil. Fokus på matglede, ernæring og det sosiale aspektet ved fysisk aktivitet vil også være viktig. Satsingen vil i 2015 fokusere på å kunne tilby aktiviteter eller å tilrettelegge for grupper som står uten et aktivitetstilbud i dag, samt synliggjøre Friluftslivets år i bydelen.

For livskvalitet og god folkehelse er tilknytningen til arbeidslivet også viktig. Tiltak som kan bidra til å kvalifisere og sysselsette aktuelle grupper som står utenfor arbeidslivet vil prioriteres i satsingen.

Den fantastiske ressursen som finnes i bydelen i forhold til kulturmangfold, mattradisjoner med mer, må fremheves. Det sosiale aspektet ved matglede er viktig for alle deler av befolkningen.

Veien mot Hovedmål 1- satsingsområder i 2015:

Friluftslivets år 2015

Friluftslivets år er en nasjonal markering initiert av Klima- og miljødepartementet for å øke interessen og bevisstheten om norsk friluftsliv. Områdeløftet vil benytte denne anledningen til å løfte frem friluftslivet som en del av satsingen på livskvalitet og helse i bydelen.

Friluftslivets år 2015 på Saupstad vil markeres gjennom ulike arrangement gjennom året. Aktører i nærmiljøet og byen for øvrig oppfordres til å arrangere friluftaktiviteter som en del av Friluftslivets år på Saupstad. De ulike arrangementene skal kunne tilrettelegges for alle deler av befolkningen. Arrangementer kan være felles turer, sosiale sammenkomster i naturen, åpning av nye tilrettelagte turstier med mer. Fysisk tilrettelegging for lavterskel friluftsliv vil også være en viktig del av satsingen. En leirplass med grill og gapahuk i nærområdet vil være et turmål og sosial møteplass som kan benyttes av befolkning, skoler og barnehager i området.

Friluftslivets år på Saupstad må synliggjøres for resten av byen og det må være åpent for alle å delta på arrangementene. Dette er viktig som en del av omdømmebyggingen der flere kan bli kjent med bydelen.

Det vurderes å søke prosjektmidler til:

- Koordinering, tilrettelegging og markedsføring av friluftaktiviteter i et felles program for Friluftslivets år på Saupstad.
- Gjennomføringspott til gjennomføring av arrangementene.
- Utvikle en leirplass i nærområdet som turmål og sosial møteplass.

Matglede og aktivitet for alle

I forhold til helse vil det være viktig å fokusere på sunn mat og ernæring i tillegg til økt fysisk aktivitet. Egne aktivitetsgrupper tilpasset innvandrere og mestring av nye ferdigheter prioriteres, for eksempel sykkelkurs, svømmekurs med mer. For å nå innvandrergруппene i bydelen er det nødvendig å tilby egne aktivitetsgrupper for kvinner. Parselhager vil gi nye fysiske kvaliteter til bydelen og også bidra til en helsefremmende matkultur.

Det vurderes å søke prosjektmidler til:

- Utvikling og drift av mat- og aktivitetsgrupper for kvinner og aktuelle innvandrergруппer.
- Bidrag til etablering av parselhager i bydelen.

Kvalifisering og sysselsetting

Tilknytning til arbeidsmarkedet er den viktigste faktoren som forklarer forskjeller i levekår mellom individer og grupper i Norge. I hvilken grad man er i risikozonen for å pådra seg store levekårsproblemer er svært avhengig av den enkeltes tilknytning til arbeidsmarkedet. Mange velferdsstatlige rettigheter er knyttet opp til arbeidslivet. Det er derfor en sentral målsetting å satse på økt sysselsetting, spesielt blant innvandrerbefolkningen.

Områdeløftet ønsker å bidra til at flere av beboerne i bydelen som i dag står utenfor arbeidslivet på grunn av manglende kvalifikasjoner kan få en inngang til arbeidslivet gjennom tilpasset opplæring og praksisplasser. For å styrke tilhørigheten og integreringen til bydelen er det viktig at denne opplæringen skjer på Saupstad-Kolstad.

Det vurderes å søke prosjektmidler til:

- Utrede muligheten for praksisplasser kombinert med tilpasset språkopplæring for aktuelle innvandrere i Saupstad-Kolstad som står utenfor arbeidslivet. Dette gjøres i nært samarbeid med kommunale enheter, lokale innvandrersorganisasjoner/nettverk og lokale menigheter.

Hovedmål 2:

I 2020 har barn og unge i Saupstad-Kolstad kompetanse som styrker dem i møtet med framtidens utfordringer

Prosjektene *Demokrati i praksis= Ung borger og medvirker* og *Demokrati i praksis= Dalen gir ungdom øving i medvirkning og samfunnsengasjement* og det å være en bevisst samfunnsborger. Dette er viktig kompetanse for å kunne møte framtidens utfordringer. Etablering av et ungdomsråd er et viktig tilskudd til bydelen og ungdommene er viktige bidragsytere i områdeløftarbeidet. Kompetansebehovet vi søker å fylle er imidlertid flersidig, og Områdeløftet vil i 2015 satse på konkrete tiltak innen språkopplæring og dialogkompetanse.

Med en utredning om frafallet i videregående skole ønsker Områdeløftet å finne frem til tiltak som kan få flere ungdommer i bydelen til å fullføre skoleløpet.

Veien mot mål 2: Satsingsområder i 2015

Språksatsing

Elevenes levekårsbakgrunn bidrar til å forklare mange av forskjellene i læringsresultater mellom skoler i kommunen. Barnehager og skoler i Saupstad-Kolstad har derfor betydelige *utfordringer knyttet til å øke elevenes læringsutbytte*. Utfordringene er generelt store knyttet til språkutvikling. Dette skyldes både at deler av den minoritetspråklige befolkningen i bydelen mangler tilstrekkelig språkkompetanse i norsk, men også at elever med norsk etnisk bakgrunn har levekårsrelaterte utfordringer knyttet til læring.

Foreldrenes språkkunnskaper er også viktig for barnas læring. Områdeløftet ønsker å bidra til at alle foreldre med barn i barnehage eller barneskole skal ha tilgang til norskopplæring ved behov. Det må gjennomføres en avklaringsprosess med berørte enheter i bydelen for å drøfte hvordan aktuelle deltakere for et slikt tilbud kan identifiseres og hvordan tilbudet bør utformes og finansieres.

Områdeløftet vil også samarbeide med etablerte institusjoner i bydelen for større tilbud av norsk- og samfunnsfagsopplæring for innvandrere.

Dialog

Globale hendelser som bidrar til polarisering av religioner og folkegrupper skaper også debatt i små lokalsamfunn der flere religioner er representert. Dialog og kunnskap er viktig for å forebygge polarisering og et viktig verktøy for å møte fremtidens utfordringer i en internasjonal bydel. Områdeløftet ønsker å bidra til at dialogen mellom innbyggerne i og utenfor bydelen blir styrket. Dette gjøres i samarbeid med lokale menigheter og religiøse ledere.

Dropouts fra videregående skole

En del av ungdommene i bydelen avslutter skoleløpet før videregående skole eller starter men fullfører aldri videregående skole. Områdeløftet ønsker å bidra til at et utredningsprosjekt kan iverksettes for å finne årsakene til dette og om tiltak kan settes inn for å få flere ungdom til å fullføre videregående skole. Resultatet av utredningen vil peke på om det er naturlig å utvikle prosjektet videre.

Det vurderes å søke prosjektmidler til:

- a. Norsk- og samfunnsfagsopplæring for de som fortsatt har behov for dette
- b. Utvikle former for dialog som bidrar til mindre polarisering
- c. Utrede et drop-out prosjekt

Hovedmål 3: I 2020 er Saupstad-Kolstad en bærekraftig bydel med variert boligsammensetning og høy kvalitet på infrastruktur og offentlige rom

I 2014 har prosjektene "Nye Saupstad lokalsenter", "Demokrati i praksis= Dalen" og "Skoleaksen/medvirkning og lokal forankring" vært de prosjektene som har hatt fokus på fysisk infrastruktur i bydelen.

Ved Saupstad senter er det gjennomført et strakstiltak ved å møblere torget og tilrettelegge for mer bruk. Prosessen med å utvikle Saupstad senter er satt i gang men krever økt satsing i 2015. Hjertet av bydelen er viktig for det fysiske inntrykket av bydelen.

Prosjektet Demokrati i praksis= Dalen jobber med å planlegge en aktivitetspark i dalen mellom Kolstadflaten og Kolstadtunet. Ungdommene har utarbeidet planer i samarbeid med profesjonelle arkitekter, og det er gjennomført planverksted og utarbeidet fysiske modeller av forslagene. Et løkprosjekt med planting av blomsterløk m.m. er gjennomført som strakstiltak. Utbyggingsplanen vil ferdigstilles i 2015.

Utbygging av skoleaksen er ikke en del av Områdeløftprogrammet, men både fylke og kommune forholder seg til områdeløftet gjennom intensjoner om å bidra til dette. Bygging av VGS og kommunale skoler vil bidra til et vesentlig fysisk, sosialt og kulturelt løft for bydelen hvis disse intensjonene gis uttrykk i sammenhengende planer og god samhandling. Områdeløftet har fått og vil fortsatt ha en rolle i forhold til medvirkning og koordinering av interesser i planleggingsfasen, og det er inngått en forpliktende plan mellom kommune og fylkeskommune knyttet til dette. Dette arbeidet må følges tett, og Områdeløftet ber om å bli holdt løpende orientert for å kunne bidra til god dialog i prosessen framover.

Trondheim kommune v/kommunalteknikk og Områdeløftet har sendt en søknad til Håndballforbundet og Gjensidigestiftelsen om å få etablert nærmiljøanlegget "Møteplassen" ved uteområdet ved Kolstadflaten borettslag. Områdeløftet har inngått intensjonsavtale med Kolstadflaten om mulig lokalisering av dette anlegget.

Veien mot hovedmål 3- satsingsområder i 2015

I 2015 må Områdeløftet ha et sterkere fokus på byutvikling og sette i gang prosesser som kan gi noen synlige resultater i bydelen i løpet av programperioden. Oppgradering av uteområder vil være viktige tiltak som signaliserer at det pågår et områdeløft i bydelen.

Uteområdene i kommunale barnehagene

Uteområdene for de kommunale barnehagene og skolene i Saupstad/Kolstad er gamle, og framstår som nedslitt og med lav standard. Dette er områder som brukes mye både på dagtid og kveldstid, og som er viktige lekeplasser og møteplasser for både barn og voksne. Oppgradering av uteområdene til barnehagene vil heve kvaliteten på infrastruktur og offentlige rom ihht områdeløftets målsetting.

Belysning

Belysning av offentlige rom er viktig for opplevelsen av å bo i en trygg bydel. Kreativ lyssetting og lys som kunstuttrykk vil kunne heve inntrykket av området. Utarbeiding av konsepter for lyssetting for underganger, gangveier, torget og inngangsporten til marka.

Samferdsel

Det må også holdes fokus på større samferdsels- og infrastrukturprosjekt som kan integrere bydelen i større grad med nabobydeler. Hovedveinett virker som barrikader som isolerer bydelen. Ny gangbro til Tillerområdet (prosjekt i Miljøpakken) vil sannsynligvis radikalt forandre sammenhenger til omverden. Hoved-gang- og sykkelveier ut av området, med underganger, bør vurderes oppgradert og belyst bedre. Ytterligere tilrettelegging for bruk av sykkel i og ut av bydelen. Gjenåpning av togstopp på Saupstad vil knytte bydelen nærmere sentrum. Utrede mulighetene for reetablering av togstopp øst for Saupstadringen, vist i reguleringsplan fra 1974.

Nye boligtyper

Potensialet for arealbruksendring til nye boligformål er stort i bydelen. Borettslagene og næringslivet eier store områder som i dag er parkeringsplasser eller grøntarealer. Det søkes å sette i gang en prosess rundt en mulighetsstudie sammen med borettslagene og næringslivet for å synliggjøre potensial for fortetting og arealbruksendring og utvikling av et mer mangfoldig boligtilbud/boligsammensetning.

Det vurderes å søke prosjektmidler til:

- a. Oppgradering av uteområdene i kommunale barnehager
- b. Utvikling av lyskonsepter og belysning i bydelen
- c. Utvikling av samferdsels- og infrastrukturprosjekter som integrerer bydelen med nabobydeler
- d. Mulighetsstudie for utvikling av nye boligtyper

Hovedmål 4: I 2020 er Saupstad-Kolstad en inkluderende bydel med møteplasser og mulighet til deltakelse

Utgangspunktet for satsing på gode møteplasser er at *mangel på gode møteplasser* lokalt kan hindre sosial samhandling og gjøre det vanskelig å utvikle et fellesskap som kan styrke bo- og oppvekstmiljøet på tvers av generasjoner og etnisk bakgrunn. Områdeløftet har pågående mange prosjekter som handler om å skape sosiale møteplasser, henholdsvis Saupstad nærmiljøutvalg, felles infokanal, Nye Saupstad bydelskafe, Demokrati i praksis= Dalen/Ung borger og medvirker, Blokkrock Saupstad bydelsfestival, Nye Saupstad senter.

I 2015 vil fokuset rettes mot utbyggings- og planleggingsprosessene rundt Heimdal vgs, Huseby skole og ny barneskole, og bidra til at de nye byggene blir gode møteplasser for bydelen.

Samtidig er torget ved Saupstad senter en viktig arena som møteplass for hele bydelen og her må det satses ytterligere i 2015.

Torget ved Saupstad senter

Med utgangspunkt i strakstiltaket som ble gjennomført på torget ved Saupstad senter i 2014, må det arbeides videre for å gjøre valgt løsning mest mulig hensiktsmessig for funksjonshemmede. Alternative løsninger knyttet til varelevering til butikkene på senteret må også vurderes, slik at torget blir mest mulig bilfritt. Byutvikling i Trondheim kommune og de næringsdrivende i området involveres i utvikling av tiltaket.

Uteområdene ved Heimdal vgs og Huseby ungdomsskole

I forbindelse med bygging av ny Heimdal vgs og Huseby ungdomsskole er det behov for å sikre at de nye uteområdene rundt de to skolene planlegges i sammenheng med hensyn til utsmykning og funksjonalitet. Utarbeiding av en overordnet plan for uteområdene krever samordning og denne funksjonen er ikke ivaretatt i de to skoleprosjektene hver for seg. Partene ønsker å sikre at disse områdene blir planlagt i sammenheng slik at det blir et fysisk områdeløft for bydelen med god kvalitet. Sikring av blågrønne verdier i utbyggingen er også viktig å inkludere i denne prosessen.

Sikre ulike bruksområder i nye bygg

Fasiliteter for sosiale soner, matlaging, fysisk aktivitet må sikres i de nye utbyggingene slik at de kommer bydelen til gode.

Det vurderes å søke prosjektmidler til:

- Utvikling av torget ved Saupstad senter
- Medvirkningsprosess for utvikling av uteområdene ved Heimdal vgs og Huseby ungdomsskole
- Medvirkningsprosess for å sikre ivaretagelse av befolkningens mulige bruksområder i nye skolebygg

3.2 Grunnlag for om friske områdeløftmidler via Husbanken 2015

Prosjektområde i Områdeløftet	Søknad om statlig støtte via Husbanken
Styrke metodeutvikling- og gjennomføring på programnivå: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kompetanseutvikling (prosjektledere) ▪ Omdømmebygging ▪ Informasjonsplan ▪ Koordineringsrolle ▪ medvirkningstiltak 	Kr. 150 000.- Anvendes til gjennomføring av prosjekter og tiltak beskrevet under dette prosjektområdet.

<p>Hovedmål 1:</p> <p>I 2020 er Saupstad-Kolstad en bydel som fremmer livskvalitet og helse</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Friluftslivets år 2015. ▪ Matglede og aktivitet for alle. ▪ Kvalifisering for sysselsetting. 	<p>Kr. 700 000.-</p> <p>Anvendes til gjennomføring av prosjekter og tiltak beskrevet under dette prosjektområdet.</p>
<p>Hovedmål 2:</p> <p>I 2020 har barn og unge i Saupstad-Kolstad kompetanse som styrker dem i møtet med framtidens utfordringer</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Språksatsing ▪ Dialog ▪ Dropouts fra videregående skole 	<p>Kr. 600 000.-</p> <p>Anvendes til gjennomføring av prosjekter og tiltak beskrevet under dette prosjektområdet.</p>
<p>Hovedmål 3: I 2020 er Saupstad-Kolstad en bærekraftig bydel med variert boligsammensetning og høy kvalitet på infrastruktur og offentlige rom</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uteområder ved de kommunale barnehagene. ▪ Belysning. ▪ Nye Boligtyper 	<p>Kr. 850 000.-</p> <p>Anvendes til gjennomføring av prosjekter og tiltak beskrevet under dette prosjektområdet.</p>
<p>Hovedmål 4: I 2020 er Saupstad-Kolstad en inkluderende bydel med møteplasser og mulighet til deltakelse</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Styrke helhetlig bydelsutviklingsperspektiv i det videre programarbeidet, inkl. utvikling av senterområdet. ▪ Overordnet plan for uteområdene ved Heimdal videregående skole og Huseby Ungdomsskole. ▪ Sikre ulike bruksområder i nye bygg. 	<p>Kr. 400 000.-</p> <p>Anvendes til gjennomføring av prosjekter og tiltak beskrevet under dette prosjektområdet.</p>
<p>SUM</p>	<p>Kr. 2.700 000.-</p>

4 UTFYLLENDE OPPLYSNINGER ETTER 2014

Fordi Program Områdeløft har valgt kontinuerlig forbedring som tilnærming og arbeidsform, er åpenhet og deling av erfaring en forutsetning for at programgjennomføringen skal kunne justeres underveis i perioden fram mot 2020. Teksten under er et uttrykk for dette.

4.1 Programleders signaler etter ett års programgjennomføring

Følgende er gjennomført eller forsøkt utviklet;

- Utarbeidet rammer og styringsform for gjennomføringsfasen, vedtatt av styringsgruppen.
- Utarbeidet mandat for- og organisering av programarbeidet, vedtatt av styringsgruppen.
- Forankret satsingen i budsjett- og økonomiplan, vedtatt av rådmannen.
- Programledelsen har utviklet tett kontakt med Husbanken i søknadsprosessen om statlige midler.
- Utviklet arbeidsform og arbeidsverktøy som tjener programmets framdrift og –sammenheng, konkretisert i programmets kvalifiseringssystem som følges opp av programledelsen.
- Forsøkt å avklare forholdet mellom linjeorganisasjonen og programmet som arbeidsform. Her gjenstår ytterligere diskusjoner i styringsgruppen og konkretisering av videre programgjennomføring.
- Utviklet programplan, vedtatt av styringsgruppen. Denne ble ikke rullert etter første halvår som planlagt, da dette ble ansett som alt for tidlig i samråd med styringsgruppens leder.
- Involvert mange mulige samarbeidspartnere, så langt. Flere kan involveres på sikt.
- Etablert programkontor med faste åpningstider 3 dager i uken.
- Videreført informasjons- og nettverksarbeidet i bydelen. Dette har skjedd gjennom planlagte og mer spontane møter, invitasjoner, kvalifiseringsprosesser og mer ordinært informasjonsarbeid pr. kommunal nettside og informasjonsskriv.
- Gjennomført folkemøter, nettverksmøter, planverksteder, utstillinger og ivaretatt deler av medvirkningsprosessen/deler av beslutningsgrunnlaget knyttet til planlegging av ny Heimdal VGS og ny kommunal skolestruktur.
- Holdt foredrag og innlegg om Områdeløftet på flere konferanser og seminarer.
- Mottatt besøk fra andre som driver områdeløftarbeid e.l., gitt dem omvisning og delt erfaringer.
- Planlagt og gjennomført faste møter i styringsgruppe, programgruppe og programråd.
- Utviklet og startet 15 prosjekter og mindre tiltak/strakstiltak.
- Veiledet og fulgt opp prosjektledere.
- Etablert prosjektlederforum der alle prosjektledere deltar.
- Vært delarrangør for Husbankens årlige programledersamling – sommeren 2014.
- Skrevet fylldige prosjektrapporter og fått utbetalt all økonomisk støtte fra Husbanken som Trondheim kommune fikk tilsagn på i 2012 (prosjekter det er gitt tilsagn på må gjennomføres i løpet av en toårs periode).

Programleders refleksjon og anbefalinger knyttet til kritiske suksessfaktorer internt i kommunen:

- Ja, programmet har i utgangspunktet for satsingen en nødvendig forankring politisk og administrativt. Det bør framover satses mer på oppfølging og videreføring av politisk forankring, og derav holdes fokus på synliggjøring av hvilke krav dette stiller til administrasjonen som helhet i Trondheim kommune.
- At Trondheim kommune har som mål at vi skal lære av denne måten å jobbe på, krever en anerkjennelse av at program som arbeidsform må gjennomføres som del av den ordinære drift av Trondheim kommune. Dette krever en samlet og helhetlig innsats overfor hva politikerne har ønsket programorganisert – i dette tilfellet «Områdeløft Saupstad-Kolstad».

- Det kan stilles spørsmål ved om programmet er organisert på en hensiktsmessig måte, og dette har sammenheng med punktene over. Programmet skal bl.a. representere en ny måte å jobbe på i Trondheim kommune, og dette innebærer arbeid på tvers av fag og sektorer. Ved igangsetting av alle områdeløftprosjekter som så langt er muliggjort gjennom støtte fra Husbanken, ser programledelsen at det tverrfaglige aspektet blir ivaretatt rimelig bra. Når det gjelder samarbeid rundt tiltak og utviklingsarbeidet forøvrig, er det fremdeles en utfordring at deler av organisasjonen forholder seg til programmet som en «kommunal enhet» som besitter ressurser som f.eks. kan brukes til «kjøp av tjenester» fra andre deler av organisasjonen. Dette stemmer kun i begrenset grad, og det kreves betydelig økonomisk egeninnsats fra Trondheim kommune hvis programsatsingen skal lykkes.
- Programsatsingen bør derfor inkluderes i arbeidsprosessene under kommunens budsjettarbeid for de enkelte fagområdene framover, og programledelsen må i sterkere grad synliggjøre hvilke prosjekter som vil kreve ytterligere kommunal egeninnsats før de kan gjennomføres. På denne måten kan styringsgruppen gis et bedre prioriteringsgrunnlag.
- Det er også en utfordring at deler av organisasjonen uttrykker at de ikke ser sin egen rolle i programsatsingen, og dette kan skyldes at programledelsen og styringsgruppen ikke har lyktes godt nok med å synliggjøre linjeorganisasjonens rolle i programgjennomføringen. Det er også en betydelig utfordring å kommunisere hva et program skal være i forhold til f.eks linjeorganisasjonen. Kanskje er linjeorganisasjonens rolle eller programmets rammebetingelser ikke tilstrekkelig diskutert i styringsgruppen? Det anbefales at begge deler blir tema for diskusjon og konklusjon i styringsgruppen i 2015. Det er viktig å få avklart om programledelse og styringsgruppe har samsvarende forventninger til hva som er mulig å få til.
- Programrådets rolle har også et potensiale som ikke er utnyttet i tilstrekkelig grad. Kanskje kan de andre forvaltningsnivåene i sterkere grad utfordres til å delta i aktuelle prosjekter og utviklingsarbeid i områdeløftsatsingen? Dette bør diskuteres med programrådet. Uansett, bør programgruppemøtene i sterkere grad benyttes til å legge fram problemstillinger, motta problemstillinger fra andre forvaltningsnivå – slik at dette kan diskuteres og formidles som råd til programgjennomføring.
- Suksesskriteriet «programmets mandat og programeiers forventninger er tydelig kommunisert» – er bl.a. derfor ikke fullstendig oppnådd. Det er gjort et betydelig arbeid for å kommunisere dette, men det kreves et kontinuerlig arbeid for både å forsikre oss om at vi internt har en felles forståelse og deretter tydeliggjøre budskapet - i tillegg til at vi skal evaluere arbeidsformen, forbedre arbeidsformen og utvikle oss som organisasjon. Dette er en krevende jobb som må vektlegges av både programeier og programledelse.
- Programledelsen opplever ikke at den til enhver tid har tilgang på nødvendig kompetanse og ressurser i programgjennomføringen. Det er kun avsatt 10 % stillingsressurs fra det enkelte programgruppemedlem til programarbeidet, men de programgruppemedlemmer som deltar i bestemte områdeløftprosjekter bidrar med betydelig mer ressurser enn dette. Uten denne innsatsen fra programgruppemedlemmene i de ulike prosjektene, ville ikke programgjennomføringen vært mulig. Det må også nevnes at det svært sjelden er slik at alle programgruppemedlemmer kan delta på faste møter med programledelsen, og dette skyldes stor arbeidsmengde i organisasjonen forøvrig. Etter innspill fra programgruppen, legges det i 2015 opp til hyppigere men kortere møter mellom programledelse og programgruppe. Det vil gjennomføres møter hver 14. dag for å bidra til en mer kontinuerlig og sammenhengende arbeidsform i gruppa som helhet. Minst to hel- eller halvdagssamlinger for programledelse og – gruppe skal prioriteres i løpet av 2015.
- Når en ser alle arbeidsoppgavene samlet, er det trolig ikke vanskelig å forstå at programledelsens arbeidsmengde er betydelig. Det vil framover kreves et større fokus på tilrettelegging for arbeidsprosesser som av programledelsen anses som påkrevet under en slik Programgjennomføring, slik at den tverrfaglige programsatsingen kan ivaretas i/av organisasjonen som helhet.

Programleders refleksjon og anbefalinger knyttet til kritiske suksessfaktorer generelt, og i bydelen spesielt:

- Det er stor grad av tilslutning og eierskap både til målsetting, prosess og resultater hos involverte parter i prosjektarbeidet under områdeløftet. Dette uttrykkes gjennom de avtaler som er inngått, og avtalenes

innhold inkl. felles forståelse og forpliktelse knyttet til resultater. Det må jobbes ytterligere for å involvere flere grupper og enkeltpersoner i prosjekter og tiltak som utvikles framover.

- Programmet er lokalt forankret, og er synliggjort gjennom befolkningens mulighet til å påvirke programsatsingen helt siden arbeidet med statusdokumentet startet, og gjennom arbeidet med forprosjektet som resulterte i Områdeprogram Saupstad-Kolstad 2013-2020, som er vedtatt i Bystyret.
- Gjennomføringen av programmet er preget av ønske om involvering, medvirkning og åpenhet, men programledelsen må jobbe ytterligere for å bidra til involvering av hele nærmiljøet i det videre utviklingsarbeidet. Dette er et kontinuerlig arbeid som må prioriteres i hele perioden, og der stadig forbedring av metoder må utvikles.
- Prosjektene gjennomføres på tvers av fag- og sektortilhørighet, og selv om dette arbeidet må videreutvikles og vi har 'mye å gå på', er erfaringene så langt positive.
- Prosjektens resultater må framover inngå i en gjennomtenkt informasjons- og kommunikasjonsstrategi fra programledelsens side, og dette må prioriteres i 2015.
- Resultater av satsingen skal synliggjøres ved hjelp av nullpunktmåling som ble gjennomført ved hjelp av Rambøll høsten 2014, og som kan leses i rapport «Kvantitativ undersøkelse for Områdeløft Saupstad-Kolstad». Utviklingen og resultater vil kunne dokumenteres gjennom intensjon om at denne undersøkelsen gjentas tre ganger frem til områdeløftet er avsluttet i 2020.

4.2 Status prosjekter som er kvalifisert under Områdeløftet

Status prosjekter

Det er viktig å understreke at prosjekter som nå pågår skal videreføres, enten gjennom at de er midt i en prosjektfase eller gjennom plan for implementering i fast offentlig, privat eller frivillig drift /virksomhet:

1/12 Kompetanseheving. Dette prosjektet ble avsluttet i 2013.

Status: Ny programledelse har behov for kompetanseheving. Programgruppen har også nye medlemmer siden forprosjektet, og har behov for det samme. Kompetanseutvikling bør prioriteres også framover.

Plan for 2015: Det vil planlegges og søkes om midler til kompetansehevende tiltak – kanskje i samarbeid med Husbankens regionavdeling, som for eksempel studieturer til andre byer med områdeløft.

1/13 Nye Saupstad lokalsenter, attraktiv og mangfoldig.

Formål: vitalisere og videreutvikle Saupstad senter til et attraktivt og mangfoldig lokalsenter.

Status: Utvikling av senterfunksjonen i bydelen er diskutert med næringsaktørene ved Saupstad senter og i skolelokaliseringprosessen. Prosjektet tar utgangspunkt i at det finnes en eksisterende reguleringsplan for området og det diskuteres hvordan denne kan realiseres og eventuelt justeres. Områdeløftet har utført et strakstiltak på torget, der det er satt ut møbler på torgområdet og utformet avtale om vedlikehold av møblene. Programledelsen har utarbeidet forslag til prosjektavtale med Byplan, som er under vurdering der.

Plan for 2015:

- Analysere kritiske faktorer for å bygge opp om senterets næringsliv og øke attraktiviteten av lokalsenteret som møteplass. Modell for medvirkning utarbeides.
- Definere et økonomisk gjennomførbart "opprustningsnivå" som vil heve senterets attraktivitet og omdømme. Må være gjennomførbart innen 2-4 år.
- Initiere og avklare finansielle bidrag fra eiendomsbesitterne og næringsaktører i området for å kunne realisere fysiske løft på senteret.
- Følge opp de utfordringer som har oppstått med HC-parkeringsplasser ved torget, og avklare med styringsgruppa; hva er økonomisk ramme for tiltak som må iverksettes til sommeren.

2/13 Mangfoldige Saupstad.

Formål: å sikre integrerings- og mangfoldsperspektivet i arbeidet med områdeløft, og legge til rette for at Saupstad-Kolstad er en inkluderende bydel med gode møteplasser og muligheter for deltakelse uavhengig av etnisk bakgrunn.

Status: To danseprosjekt med integrerings- og mangfoldsperspektiv er så langt kvalifisert som del av prosjektet "Mangfoldige Saupstad". Det jobbes med flere ulike tiltak som ikke er konkretisert enda.

Plan for 2015: Det vil jobbes med eksisterende institusjoner for å informere om områdeløftet og mulighetene for igangsetting av prosjekter som sikrer integrering og mangfold. Områdeløftet er i gang med og vil fortsette kommunikasjon og mulig planlegging med skolene, Moskeen, Kvinner sammen, sykehjemmet, borettslagene etc.

Delprosjekt A: Dans på Saupstad

Formål: Åpent dansetilbud til alle barn 1-5 år i bydelen og for elever i grunnskolen. Dans skal være etablert både som et fritidstilbud og et fagtilbud i skolen, og tilpasset alle grupper uavhengig av sosial, økonomisk og kulturell tilhørighet.

Status: Kulturskolen har utvidet sitt etablerte samarbeid med både Kolstad og Saupstad skole og begge skolene tilbyr timer i grunnskoletid med dans fra kulturskolen. Danseforestilling gjennomført i skolens samlingsstund.

Plan for 2015: Våren 2015 etableres et åpent og gratis tilbud om Minidans som en del av kulturskoletilbudet i 2015 (etter modell av Rabalderdans). Det jobbes for å utvikle Urban dans som kulturskoletilbud. For øvrig planlegges tilbud av danseverksted, sette opp forestilling og kurs for danselærere om dans i skole og nye elevgrupper.

Delprosjekt B: Transformers dans.

Formål: Et nytt dansetilbud for ungdom på Saupstad som skal samle ungdom til skapende aktivitet og positive kulturopplevelser på tvers av kulturer og grupper. Ungdoms kulturelle kompetanse, og deres lyst og evne til utforskning av dans videre skal styrkes.

Status: Prosjektet har startet opp og har etablert et samarbeid med Huseby ungdomsskole med workshops i dans og trommer, gymtimer og bidrag til internasjonal dag. Prosjektet har hatt danseøvinger på Boxåpner med god deltakelse.

Plan for 2015: Oppgradere danselokalet med spill og lydanlegg. Holde workshops med besøkende dansegrupper. Fokus: ulike afrikanske stiler + norsk halling. Holde kontakt med foreldregruppen under utvikling av tilbudet. Forestilling settes opp i forbindelse med Transformfestivalen i oktober.

3/13 Hva mener beboerne/Omdømmemåling

Formål: En kvalitativ beboerundersøkelse/nullpunktsmåling for Områdeløftet. Undersøkelsen vil bidra til å styrke brukerforståelsen og sikre lokal forankring av prosjektet gjennom å synliggjøre beboernes perspektiv. Undersøkelsen vil være et verktøy for måling av effekter og følge utvikling over tid, og indikere effekter og resultater av innsatsen i området.

Status: Beboerundersøkelse inkl. omdømmemåling er gjennomført av Rambøll, ferdigstilt i januar 2015.

Plan for 2015: Rapporten vil danne grunnlag for en politisk orienterings sak om Områdeløftet våren 2015. Det vil jobbes videre med å operasjonalisere måleindikatorer knyttet til resultater av områdeløftsatsingen.

4/13 Saupstad nærmiljøutvalg

Formål: Å etablere et nærmiljøutvalg som arena for utveksling av informasjon, erfaring og ideer og hvor prosjekter og aktiviteter kan drøftes, koordineres og støttes.

Status: Kartlegging av historikk, behov, mål, oppgaver, mandat og valgprosess for et nærmiljøutvalg er gjennomført og medlemmer foreslått. Et interrim-utvalg starter opp arbeidet i januar-februar 2015.

Plan for 2015: Det skal jobbes med å implementere Nærmiljøutvalgets rolle i bydelen. Prosjektet skal også utrede hvordan Nærmiljøutvalgets rolle kan gjøres viktig og relevant i bydelen, bl.a. ved at å tildele støtte til fysiske tiltak/investeringer i bomiljøet.

5/13 Felles informasjonskanal

Formål: Planlegge, utvikle og utprøve en felles informasjonskanal for Saupstad der informasjon av interesse for befolkningen gjøres tilgjengelig på en enkel og effektiv måte. Helt konkret vil det være snakk om å etablere en egen hjemmeside, og montering av digitale informasjonstavler på sentrale plasser.

Status: Første utgave av hjemmesiden www.saupstad.no samt egen facebook-side for bydelen er utviklet og opprettet.

Plan for 2015: Det skal jobbes med å utvikle dialog med flere av aktørene på Saupstad, inkludert områdeløftets prosjekter, som kan bidra med aktuelt innhold til hjemmesiden. Det skal investeres i markedsføring på Facebook og Google. Plakater og informasjonstavler skal benyttes til informasjon i bydelen.

1/14 Bomiljøpotten

Formål: Bomiljøpotten skal være forbeholdt borettslag og frivillige organisasjoner, og hvor bomiljøretta tiltak har prioritet for å utløse økonomisk støtte fra potten som forvaltes av Områdeløft Saupstad-Kolstad. Formålet er at midlene skal stimulere innbyggerne og borettslagene til å iverksette nye bomiljøtiltak som kan gjennomføres raskt. Dette skal være en lavterskelpott uten alt for omfattende og byråkratiske søknads- og rapporteringsprosedyrer.

Status: Underveistiltak i Dalen kultur-og aktivitetspark er gjennomført (f. eks løkprosjekt, skidag etc.)

Skillevegg i Revegården Bydelshus. Juletrebelysning på torget, i samarbeid med frivilligsentral og næringsliv. Deler av potten er planlagt forvaltet av nærmiljøutvalget som en prøveordning i 2015.

Plan for 2015: Med støtte fra Områdeløft skal Nærmiljøutvalget forvalte en Bomiljøpott (kr. 300.000.-) som skal fremme utviklingen i nærmiljøet i samsvar med prioriteringsområdene til Områdeløft. Kommunale lokalfondsmidlene vil fortsatt bli brukt til å prioritere utvikling av aktiviteter (nye og gamle) og bomiljøpotten vil handle om større investeringer knyttet til forbedring av bomiljø. Programledelsen for Områdeløft i 2015 vil fremdeles ha selvstendig mulighet til å støtte mindre tiltak i lokalmiljøene under dette prosjektområdet, innenfor resterende økonomisk ramme for dette prosjektet (I og II). Belysningsprosjekter i området er forslått fra flere hold.

2/14 Demokrati i praksis= ung borger og medvirker

Formål: Utvikle gode møteplasser for ungdom gjennom bruk av demokratiske verktøy og medvirkningsprosesser av og med ungdom. Samhandling og samarbeid på tvers av ulike fagfelt blant de som arbeider med ungdom i bydelen. Utvikle ny kompetanse, ferdigheter og metodikk knyttet til ungdomsrelatert forskning i bydelen. En elevundersøkelse skal gjennomføres.

Status: Et ungdomsråd for bydelen Saupstad-Kolstad er etablert. Rådet har avholdt 6 møter. De har medvirket i ulike prosesser; eksempelvis ny skolestruktur på Saupstad, Dalen aktivitetspark og et utsmykningsprosjekt. For øvrig arbeider de blant annet med å utbedre fysiske forhold på ulike steder i bydelen, og utarbeider også en rettighetsplakat for barn og unge på Saupstad. De har også startet et samarbeid med ungdommens bystyre. Elevundersøkelsen er gjennomført av ungdommene selv med profesjonell bistand. Rapporten viser ungdommens synspunkter på hvordan Saupstad kan bli en bedre bydel for de neste generasjonene.

Plan for 2015: Modellen for ungdomsrådet skal utvikles, det skal avholdes valg og rådet skal etableres i linja i bydelen.

3/14 Nye Saupstad Bydelskafe

Formål: Utvikles fra ordinær kafedrift til kulturarena og samlingssted.

Status: Det er inngått avtale med Søbstad helsehus om bruken av lokalene på kveldstid. Lag og foreninger har deltatt på idemøter for å komme med innspill til bruken av lokalene. Det er gjort forarbeid til at barnegrupper kan bruke lokalene og utarbeidet rutiner for utlån/avtaledokumenter samt tilrettelegging av utstyr.

Plan for 2015: Avtalen med helsehuset skal evalueres. Lokalene skal lånes ut til aktiviteter. Minst to konserter er planlagt i løpet av våren.

4/14 Skoleaksen, medvirkning og lokal forankring

Formål: Den såkalte skoleaksen i området skal videreutvikles. Fylkeskommunen skal bygge ny videregående skole i området, med tilhørende idrettshall og kulturarena. Trondheim kommune skal vurdere hele skolestrukturen i området. Områdeløft Saupstad-Kolstad har inngått avtale med fylkeskommunen om å etablere en åpen og reell medvirkningsprosess som skaper lokalt eierskap til planer og utbygginger. God dialog og informasjonsflyt står sentralt.

Status: Områdeløft er på mange måter en "felles dør" mot beboere, lag og foreninger i området. Det er avklart med alle parter at områdeløft skal ha et hovedansvar for denne type medvirkningsprosesser i forbindelse med større prosjekt og tiltak i bydelen. Prosjektet pågår over flere år, og det bør legges enda større vekt på at programledelsen for områdeløft holdes løpende orientert om det planarbeidet som pågår til enhver tid.

Plan for 2015: Områdeløft skal gjennomføre folkemøter og sørge for at det gjennomføres planverksted våren/sommeren 2015. Prosessen legges opp slik at den samsvarer med fylkeskommunens arkitektkonkurranse og kommunens planer for skoleutbygging. Fylkeskommunen har også bedt om at Områdeløft kan ta et særskilt ansvar for å påse at uteområdet/mellomrommene mellom skolene planlegges i sammenheng – med fokus på gode medvirkningsprosesser knyttet til dette.

5/ 14 Aktive Saupstad

Formål: Bydelens ulike aldersgrupper skal ha reell mulighet til å være mer fysisk aktive i attraktive omgivelser. Tilrettelegging for økt aktivitet skal skje gjennom bred deltakelse i utvikling av konkrete tiltak.

Status: Etter halvårlig pilotfase er det jobbet frem plan for måloppnåelse gjennom 5 delmål og tilhørende konkrete tiltak. To tiltak er igangsatt: "Allaktivitet for jenter" og "Saupstadrunnen".

Plan for 2015: Jobbe med informasjonsarbeid og rådgivning for at en større andel av befolkningen på Saupstad er fysisk aktiv i tråd med Helsedirektoratets anbefaling. Etablere og utvikle informasjonskanaler

sammen med Områdeløftets prosjekt "Felles informasjonskanal". Utforme mal til utvikling av tiltak for fysisk aktivitet.

6/14 Urban Europe CoProduce

Formål: Utvikle nye former for medvirkning og deltakelse i forbindelse med planlegging og utvikling av offentlige rom, og bidra til at disse rommene blir mer inkluderende og representative for ulike sosiale grupper og det store mangfoldet i befolkningen.

Status: Det ble søkt om støtte fra NTNU, i samarbeid med Trondheim, Malmö og København til et forskningsprosjekt. Prosjektet ble prekvalifisert som EU-prosjekt, men søknaden ble til slutt avslått. NTNU ville etter dette fortsette samarbeidet med programledelsen på Saupstad, og dette har resultert i at programledelsen har holdt innlegg på institutt og konferanser. Flere studenter fra ulike fakulteter skriver om Områdeløft Saupstad-Kolstad, og vi regner med at dette blir kilde til læring, utvikling og eksperimentering.

Plan for 2015: Samarbeidet med NTNU og andre forskningsmiljøer anses som svært viktig i slikt utviklingsarbeid, og NTNU har nå opprettet en post-doc stilling som vil følge arbeidet med Områdeløft Saupstad-Kolstad framover. NTNU ønsker på ny å sende en søknad i Urban Europe-sammenheng i 2015, og har nylig bedt Trondheim kommune om å være en samarbeidspart i en ny søknad. Fokus; medvirkning og deltakelse i planprosesser. Programledelsen er i 2015 invitert inn til samtaler med miljøer på Sintef for å drøfte samarbeid rundt medvirkningsprosesser og informasjonsplattformer.

7/14 Blokkrock Saupstad bydelsfestival

Formål: utvikle og etablere en bydelsfestival som kan samle bydelen til positive musikk- og kulturopplevelser, og samtidig skape stolthet og identitet.

Status: Høsten 2014 (3.- 4. oktober) ble det arrangert en 2-dagers bydelsfestival -"Blokkrock"- med ca 2000 besøkende på konsertene og 350 deltakere på familie- og aktivitetsdagen. Samarbeid med Saupstad Frivillighetssentral, TV-aksjonen og Huseby ungdomsskole om familie- og aktivitetsdagen, der det ble solgt internasjonal mat og tilrettelagt for ulike aktiviteter og sceneinnslag.

Plan for 2015: Prosjektet avsluttes høsten 2015, men prosjekteierne har intensjon om at denne festivalen skal være en årlig begivenhet i mange år framover.

8/14 Demokrati i praksis= Dalen

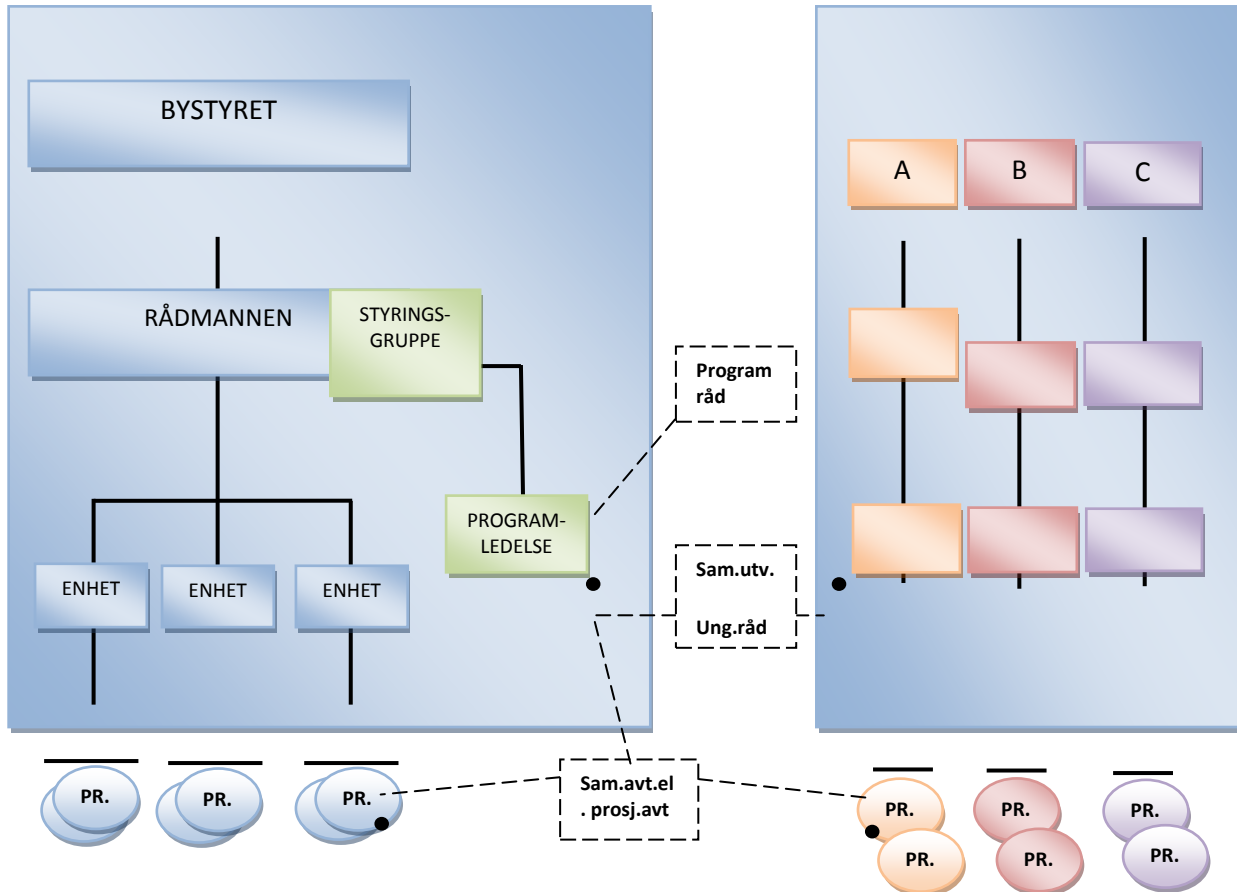
Formål: Planlegging av en aktivitetspark i dalen mellom Kolstadflaten og Kolstadtunet. Det skal innen utgangen av 2015 leveres en konkret og realistisk plan for utbygging av parken. Medvirkning i planleggingen er sentralt fokus i prosjektet.

Status: Har etablert prosjektorganiseringen og gjennomført medvirkningsprosesser og underveistiltak (bl.a. løkprosjekt). Informasjon om prosjektet er formidlet i ulike forum og til samarbeidspartnere/nettsiden Områdeløft. I arbeidet med selve planen er det avholdt planverksted (1 og 2) og fagseminar (lys). Form, innhold og funksjon for parken er avklart.

Plan for 2015: Gjennomføre underveistiltak, som buldrevegg og lysdesign. Ferdigstille utbyggingsplanen.

5 ORGANISERING AV PROGRAMARBEIDET I TRONDHEIM

Rådmannens ledergruppe valgte en styringsstruktur for programarbeidet som er tydelig og enkel, der man ikke utfordrer tonivåmodellen men beskriver en programorganisering av begrenset varighet.

Pr.: Prosjekt

Part	Rolle
Bystyret	Oppdragsgiver. Oppdraget er gitt gjennom politisk vedtak av strategisk dokument som skal være styrende for innsatsen i bydelen; Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020. Arkivsak.:11/50005. Bystyret har bedt rådmannen om årlig konkretisering av områdeprogrammet gjennom kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan.
Rådmannen m/kommunaldirektører	Er programeier, og sørger for forankring av programmets helhetlige fokus. Har et spesielt ansvar for at programmet får bred forankring hos alle involverte parter og i kommunale budsjett og økonomiplaner.

Styringsgruppe m/leder	Representerer programeier, og er derav ansvarlig for overordnet og helhetlig kommunal ledelse av programmet. Gir mandat til programledelsen, sikrer forankring i linjen og opp mot politisk nivå og avklarer spørsmål og problemstillinger av overordnet og prinsipiell karakter. Allokere ressurser til satsingen og sikrer kompetanse og kapasitet i programmet.
Programråd/referansegruppe	Består av styringsgruppens leder, programledelsen + representanter fra offentlige interessenter/aktører og partnere som Husbanken, Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet, NAV, Miljødirektoratet, fylkeskommunen og evt. Helsedirektoratet. Programrådets sammensetning sikrer en tverrfaglig forankring i ulike sektorer på flere forvaltningsnivå, og fungerer som en referansegruppe. Programrådet gir råd til programledelsen, men det er kun styringsgruppen som tar beslutninger av prinsipiell karakter eller som behandler avvik fra programplan eller lignende.
Programledelsen	Programledelsen har det daglige operative ansvaret for programmet og rapporterer til styringsgruppas leder. Sørger for kontinuitet og framdrift i programmet. Har ansvar for at arbeidet organiseres og ledes i tråd med mandat og fatter beslutninger som ikke er av overordnet og prinsipiell karakter. Foretar valg av hvilke prosjekter som skal kvalifiseres for deltakelse i programmet. Kan initiere prosjekter selv hvis det er nødvendig. Har ansvar for utviklingsorientert evaluering, kompetanseutvikling og læring. Forbereder styremøtene og utarbeider nødvendig beslutningsgrunnlag for styringsgruppen.
Programgruppe	Det opprettes en programgruppe består av 4 personer fra tjenesteområdene, og disse har avsatt 10 prosent av sin arbeidstid i linja til dette. Disse har et spesielt ansvar for den sektorvise forankringen og er bindeledd mellom sine fagmiljøer og programmet. Disse vil også bidra med sine sektors fagkompetanse i programsatsingen - som har helhetlig satsing som bærende ide. Programgruppen gir råd til programledelsen om hvilke prosjekter som skal inn og ut av programmet.
Ressursgruppe(-r)	Har en rådgivende rolle, og bidrar med lokal forankring av områdesatsingen. Det kan også opprettes faglige ressursgrupper, der medlemmene bl.a. bidrar med å forankre prosjektet i sine enheter/sektorer. Være et bindeledd. Bidrar med å involvere aktører med viktig kompetanse.
Faglig Forum	Møtested for prosjektlederne, hvor det drives veiledning og opplæring, samt utveksling av erfaringer, ideer og informasjon. Drøfter hvordan prosjektene kan koordineres, videreutvikles, eventuelt avvikles eller slås sammen, og gir råd til programleder. Programkoordinator følger opp og veileder dette forum.

5.1 Avgrensninger

Områdeprogrammets geografiske nedslagsfelt er i utgangspunktet Saupstadingen inkludert Midteggan og Kolstadflaten. Denne avgrensningen vurderes fortløpende. Programmet skal ikke iverksette prosjekter eller tiltak som finansierer daglig drift eller lovpålagte oppgaver, eller som kommer til erstatning for eksisterende og innarbeidet ressursbruk. På samme måte skal programsatsingen ikke overta andres oppgaver og ansvar,

men bidra til prosjekter og tiltak som ellers ikke ville blitt igangsatt. Områdesatsingen skal ikke fungere som en ny kommunal tilskuddsordning.

For øvrig vises det til del 3; vurdering og anbefaling om veien videre (over), der styringsgruppen signaliserer en forventning om organisasjonens involvering i områdeløftarbeidet.

5.2 Operasjonalisering av verdigrunnlag

Trondheim kommune tar utgangspunkt i sine valgte verdier for virksomheten:

- KOMPETENT dyktig, ansvarlig, pålitelig, solid, trygg, troverdig....
- ÅPEN tilgjengelig, utadventt, oppmerksom, lyttende, ydmyk, raus....
- MODIG offensiv, engasjert, utviklingsorientert, nyskapende, entusiastisk.....

Verdiene må stå for noe og ha gyldighet i virkeligheten. De skal gjøre oss tydelige, innad og utad. De skal hjelpe oss til å holde kursen, gjøre gode valg og ta riktige beslutninger (kilde: kommunens intranettsider).

Områdeprogrammet er i gjennomføringsfasen forsøkt kontinuerlig forbedret i henhold til mandatet, og styringsgruppen ga i styringsgruppemøtet den 7.2.2014 sin tilslutning til følgende føringer for felles innsats i områdeløftet:

Struktur og kultur i programgjennomføringen skal støtte gjensidig opp om hverandre:

Instrumentelt: Prosesser – Arbeidsmetoder – Verktøy - Rutiner

Kulturelt: Adferd – Holdninger – Verdier – Relasjoner

Vi gjør mye bra i dag men hvordan kan vi gjøre dette enda bedre i morgen?

- Statusdokument og Områdeprogram peker på utfordringer og muligheter i området – Programmet må være en pådriver for å komme opp med forslag til tiltak, og være inkluderende og åpne for nye tanker og ideer.
- Programmet må ha tro på at det vi jobber med alltid kan forbedres
- Befolkning, medarbeidere og samarbeidspartnere skal involveres i utviklingsarbeidet.
- Tett og nært samarbeid med forsknings-og utviklingsmiljøer.

Programmet er tuftet på et positivt menneskesyn:

- Myndiggjorte medarbeidere og samarbeidspartnere som deler kunnskaper, erfaringer, opplever mestring og som tar initiativ
- Omsorg og respekt for befolkning, samarbeidspartnere og medarbeidere som deler det de tror på, og som blir sett, lyttet til og som får brukt sin erfaring og kompetanse i utvikling av programmet.
- Folkehelseperspektivet skal være sentralt i programmets gjennomføring.

Programmet skal bidra til en kultur der:

- Vi har etablert en lærende arbeidsmetode – der troen øker på at alt og alle kan utvikles
- At alle blir hørt og alle kan ha en mening
- Det er engasjement og vi tør å prøve – for det er lov å feile
- ”intet er umulig”, men noen ganger tar det litt lenger tid enn det vi tror...
- All innsats i området skal trekke i retning av de mål som er satt for Områdeløftet

Merk; i praksis betyr dette at ulike mennesker, organisasjoner, fagområder, forvaltningsnivåer, samfunnsområder m.v. med ulik faglig eller verdimesig ståsted kan delta i områdeløftsatsingen. Det er likevel et krav om at ulike prosjekteiere/-aktører må kunne innta for et sett av felles verdier som er skissert som førende for programmet. Dette avklares og avstemmes i kvalifiseringsprosessen som er utarbeidet i forlengelse av det politisk besluttede program Områdeløft 2013.2010, og konkretiseres i den enkelte prosjektavtale mellom programledelse og prosjekteier.

6 ENDRINGSOVERSIKT

Versjon	Dato	Beskrivelse av endring	Utført av
1/13	18.11.13	Programmandat og organisering for programgjennomføring Områdeløft Saupstad ble besluttet.	Rådmannens ledergruppe
1/14	28.1.2014	ROLLEBESKRIVELSE FOR PROGRAMGRUPPEMEDLEMMER I PROGRAM Områdeløft Saupstad-Kolstad, besluttet.	Styringsgruppen
1/14	12.3.2014	Programplan for Områdeløft Saupstad-Kolstad (4. utgave) godkjent.	Styringsgruppen
1/15	27.1.2015	Revidert programplan for Områdeløft Saupstad-Kolstad inkl. evaluering. Godkjent. Selve organiseringen av arbeidet og kvalifiseringssystemet er ikke spesielt omtalt i årets programplan, men gjelder som uforandret siden første utgave.	Styringsgruppen.

7 VIKTIGE REFERANSER

Dokumentreferanser internt:	<ul style="list-style-type: none"> • Rapporten "Status Saupstad-Kolstad" behandlet i formannskapet 5.2.2013. • Kommunale føringer "Områdeprogram for Saupstad-Kolstad 2013-2020", vedtatt av Bystyret 23.5.2013. • Beboerundersøkelse inkl. omdømmemåling er gjennomført av Rambøll på oppdrag fra Områdeløft Saupstad-Kolstad, ferdigstilt i januar 2015.
Eksterne referanser:	<ul style="list-style-type: none"> • Husbankens føringer "Program for Områdeløft, programbeskrivelse oppdatert 12.11.14." • Handlingsplan for samarbeidet mellom Trondheim kommune og Husbanken region Midt-Norge om Områdeløft Saupstad-Kolstad, revideres årlig.

